

**MEDEDELING¹ 2022/08 VAN DE RAAD VAN HET INSTITUUT VAN DE
BEDRIJFSREVISOREN**

Correspondent
sg@ibr-ire.be

Onze referte
CL

Datum
18.07.2022

Geachte Confrater,

Betreft: Wijziging van de voorwaarden voor de toekenning en tot intrekking van de hoedanigheid van bedrijfsrevisoren door het Instituut en verruiming van de uitzondering op het beroepsgeheim

De wet van 20 juli 2020 houdende diverse bepalingen tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten zette de vijfde Antiwitwasrichtlijn om in Belgisch recht en wijzigde verschillende bepalingen van de wet van 7 december 2016.

Deze aanvullingen hebben de Raad van het IBR ertoe aangezet om, ter behartiging van de belangen van de bedrijfsrevisoren, op 20 januari 2021 een vernietigingsberoep bij het Grondwettelijk Hof in te stellen tegen de artikelen 147, 148, 151 en 152 van de wet van 20 juli 2020, wegens schending van de artikelen 10 (gelijkheidsbeginsel) en 11 (niet-discriminatiebeginsel) van de Grondwet en van artikel 6.1 (recht op een eerlijk proces) en artikel 7 (geen straf zonder wet) van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens.

Het arrest 7/2022 van 20 januari 2022 van het Grondwettelijk Hof heeft de eisen van het IBR gedeeltelijk aanvaard, maar heeft geleid tot een nieuwe wijziging van de wet van 7 december 2016².

¹ Via mededelingen ontwikkelt het Instituut de rechtsleer inzake de audittechnieken en de goede toepassing door de bedrijfsrevisoren van het wettelijk, reglementair en normatief kader dat de uitoefening van hun beroep regelt (art. 31, §7 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren); enkel de normen en aanbevelingen zijn bindend.

² Zie: <https://www.ibr-ire.be/nl/actueel/news-detail/grondwettelijk-hof-vernietigt-gedeeltelijk-de-aml-wet-van-20-juli-2020>.

Het Parlement heeft onlangs de wet van 23 juni 2022 aangenomen houdende dringende diverse bepalingen inzake de strijd tegen het witwassen van geld en houdende bepalingen inzake de uitzonderingen op de geheimhoudingsplicht van bedrijfsrevisoren en gecertificeerde accountants³.

1. Wijziging van de voorwaarden voor de toekenning van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor

Artikel 5 wordt gewijzigd om in de voorwaarden van betrouwbaarheid opnieuw punt f) in te voeren, dat bepaalt dat betrouwbaarheid veronderstelt *“niet veroordeeld zijn tot een strafrechtelijke geldboete wegens een inbreuk op de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten en op haar uitvoeringsbesluiten, of buitenlandse bepalingen die hetzelfde voorwerp hebben.”*(zie nieuw artikel 5, § 1, f) van de wet van 7 december 2016).

Dit punt f) was door het Grondwettelijk Hof nietig verklaard in zoverre die bepaling erin voorzag dat het verlies van de vereiste betrouwbaarheid als bedrijfsrevisor ingevolge een veroordeling tot een strafrechtelijke geldboete wegens een inbreuk op de Antiwitwaswet onherroepelijk is en de betrouwbaarheid in geen enkele omstandigheid nog zou kunnen worden hersteld.

De wetgever heeft er daarom voor gekozen om aan artikel 5, § 1, 2° van de wet van 7 december 2016 een lid toe te voegen dat voorziet in termijnen van 10 of 15 jaar gedurende welke het Instituut verboden is om de hoedanigheid van bedrijfsrevisor toe te kennen aan een natuurlijk persoon die niet langer voldoet aan een van de voorwaarden van betrouwbaarheid.

De volgende tabel geeft een overzicht van deze nieuwe regels:

Voorwaarden van betrouwbaarheid	Termijn van het verbod
a) niet beroofd zijn of zijn geweest van de burgerlijke en politieke rechten	15 jaar te rekenen vanaf het verstrijken van de termijn van de ontzetting van de burgerlijke en politieke rechten
b) niet in staat van faillissement zijn of verklaard zijn geweest zonder eerherstel te hebben gekregen	10 jaar te rekenen vanaf de staat van faillissement of de faillietverklaring zonder eerherstel

³ BS, 11 juli 2022.

<p>c) niet veroordeeld zijn tot een gevangenisstraf, zelfs voorwaardelijk, van ten minste drie maanden op grond van de volgende Belgische regelgeving of buitenlandse bepalingen die hetzelfde voorwerp hebben:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. een van de strafbare feiten vermeld in artikel 1 van het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 betreffende het rechterlijk verbod aan bepaalde veroordeelden en gefailleerden om bepaalde ambten, beroepen of werkzaamheden uit te oefenen; ii. een inbreuk op de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven; iii. een inbreuk op het Wetboek van Vennootschappen of het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en hun uitvoeringsbesluiten; iv. een inbreuk op het Wetboek van economisch recht en haar uitvoeringsbesluiten; v. een inbreuk op de fiscale wetgeving; 	<p>15 jaar te rekenen vanaf de datum van de in kracht van gewijsde getreden beslissing</p>
<p>d) niet veroordeeld zijn tot een criminele straf;</p>	
<p>e) niet veroordeeld zijn voor een inbreuk op artikel 140, 140septies, 141 of 505, 2°, 3° en 4°, van het Strafwetboek of buitenlandse bepalingen die hetzelfde voorwerp hebben;</p>	
<p>f) niet veroordeeld zijn tot een strafrechtelijke geldboete wegens een inbreuk op de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten en op haar uitvoeringsbesluiten, of buitenlandse bepalingen die hetzelfde voorwerp hebben.</p>	

Het bovenstaande heeft natuurlijk ook gevolgen voor de toekenning van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor:

- aan een rechtspersoon of een andere entiteit, met zetel in een lidstaat (zie art. 6, § 1, 4° van de wet van 7 december 2016);
- aan een natuurlijk persoon van derde landen (zie art. 7, § 1, 3° van de wet van 7 december 2016);
- aan andere entiteiten dan natuurlijke personen naar het recht van derde landen (zie art. 8, 9° van de wet van 7 december 2016).

2. Wijziging van de voorwaarden tot intrekking van de hoedanigheid

In dezelfde geest zijn ook de voorwaarden tot intrekking van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor gewijzigd. De wetgever heeft in de wet van 7 december 2016 opnieuw een artikel 9, § 1, 3° opgenomen, dat als volgt luidt:

“Krachtens de in artikel 41 bedoelde delegatie en overeenkomstig het bepaalde in dat artikel wordt de hoedanigheid van bedrijfsrevisor in de volgende gevallen door het Instituut ingetrokken: (...)

3° wanneer de bedrijfsrevisor, of in het kader van een rechtspersoon of een andere entiteit met om het even welke rechtsvorm, één van haar vennoten, één van de leden van het wettelijk bestuursorgaan, één van de leden van de werkelijke leiding, één van de vaste vertegenwoordigers van een rechtspersoon of één van de uiteindelijke begunstigen, bedoeld in artikel 4, 27°, van de wet van 18 september 2017 tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten, niet meer betrouwbaar is in de zin van artikel 5, § 1, 2°. Dit geldt niet in het kader van een rechtspersoon of een andere entiteit met om het even welke rechtsvorm, voor zover deze binnen de 30 dagen na de kennisgeving door het Instituut de banden met de voormelde persoon verbreekt.”

Het Grondwettelijk Hof had immers de vorige versie van deze bepaling nietig verklaard voor zover zij de onmiddellijke intrekking door het IBR van de hoedanigheid van bedrijfsrevisor van een bedrijfsrevisorenkantoor met zich meebracht wanneer, in het kader van een rechtspersoon, één van haar vennoten, één van de leden van het wettelijk bestuursorgaan, één van de leden van de werkelijke leiding, één van de vaste vertegenwoordigers van een rechtspersoon of één van de uiteindelijke begunstigen, bedoeld in artikel 4, 27°, van de Antiwitwaswet, zich bevond in één van de in artikel 5, § 1, 2° van de wet van 7 december 2016 bedoelde situaties, waarbij het bedrijfsrevisorenkantoor geen redelijke termijn werd geboden om de banden met deze persoon te verbreken.

De nieuwe versie van de tekst voorziet nu in een termijn van 30 dagen na de kennisgeving door het Instituut om het kantoor in staat te stellen de banden met de aldus veroordeelde bedrijfsrevisor, bestuurder, lid van de werkelijke leiding, vaste vertegenwoordiger of uiteindelijke begunstigde te verbreken. Bij gebreke daarvan, zal het Instituut de hoedanigheid van het betrokken kantoor en/of de betrokken bedrijfsrevisor intrekken.

3. Uitgebreide uitzondering op het beroepsgeheim

Op verzoek van de Raad van het IBR werd in dezelfde wet ook een uitbreiding van de uitzondering op het beroepsgeheim opgenomen, waarbij artikel 86, 7° van de wet van 7 december 2016 werd gewijzigd om de opheffing van de verplichting tot beroepsgeheim mogelijk te maken in het kader van *“de uitwisseling van informatie tussen de commissarissen, de gecertificeerde accountants of de bedrijfsrevisoren van vennootschappen, verenigingen en stichtingen die betrokken zouden zijn bij verrichtingen van fusies, splitsingen, gelijkgestelde verrichtingen, inbrengen van een algemeenheid of van een bedrijfstak”*.

In de vorige versie bestond deze uitzondering alleen in de context van vennootschappen en alleen tussen bedrijfsrevisoren of commissarissen. Voortaan zullen de gecertificeerde accountants en de bedrijfsrevisoren informatie kunnen uitwisselen wanneer zij betrokken zijn bij fusies, splitsingen of gelijkgestelde verrichtingen, alsmede in het geval van een inbreng van een algemeenheid of van een bedrijfstak, ongeacht of de betrokken entiteit een vennootschap, een vereniging of een stichting is. Deze wijziging bleek noodzakelijk na de invoering door het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van een specifieke regeling inzake fusie en splitsing voor vzw's, ivzw's en stichtingen (Boek 13 van het WVV). Aangezien het hier gaat om een opdracht die wordt gedeeld met de gecertificeerde accountants, bleek het bovendien noodzakelijk het beroepsgeheim op te heffen wanneer zij bij dergelijke operaties betrokken waren.

Met confraternele groeten,

Patrick VAN IMPE
Voorzitter